

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat tanácsi rendeletre a közös halászati politika végrehajtására és a tengerjogra vonatkozó közösségi pénzügyi intézkedések létrehozásáról”

COM(2005) 117 final – 2005/0045(CNS)

(2006/C 65/07)

2005. május 19-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 37. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fent említett témában.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció 2005. november 9-én elfogadta véleményét. (Előadó: G. Sarró IPARRAGUIRRE).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2005. december 14–15-én tartott 422. plenáris ülésén (a december 14-i ülésnapon) 122 igen szavazattal, 4 tartózkodás mellett elfogadta a következő véleményt:

1. Bevezetés

1.1 Az Európai Bizottság az EGSZB véleményét kérte a közös halászati politika (KHP) megvalósításához szükséges pénzügyi beavatkozások 2 583 millió eurós keretének meghatározásáról szóló rendeletjavaslatról, amely kiegészíti 4 963 millió eurós keretösszeggel rendelkező Európai Halászati Alapról szóló tanácsi rendeletre tett javaslatot ⁽¹⁾.

1.2 A KHP célja a pénzügyi beavatkozások hatékonyságának javítása. A jelenleg vizsgált javaslat célja a konkrét területeken történő pénzügyi beavatkozások végrehajtási feltételeinek javítása, külön célok meghatározásával az egyes területekre.

1.3 Jelen pillanatban az EGSZB mély aggodalmának ad hangot amiatt, hogy még nem született döntés a 2007–2013-as időszakra vonatkozó költségvetés elfogadásáról, és úgy véli, hogy az Unió igen komoly problémával áll szemben, amelynek megoldása maximális politikai erőfeszítéseket kíván. A közös halászati politika csak abban az esetben finanszírozható, ha az erről szóló rendeletre és az Európai Halászati Alapról szóló rendeletre vonatkozó keretösszeg változatlan marad. Az EGSZB sürgeti az Európai Bizottságot, hogy olyan politikai határozatokat fogadjon el, amelyek nem csökkentik a KHP finanszírozását, viszont garantálják az élő vízi erőforrások fenntartható kiaknázását fenntartható gazdasági, környezeti és társadalmi feltételek mellett. Az EGSZB sajnálattal veszi tudomásul, hogy a Tanács még nem fogadott el az Európai Halászati Alapról szóló tanácsi rendeletre tett javaslatra vonatkozó határozatot.

1.4 A rendeletjavaslat négy olyan tevékenységi területet sorol fel, amelyekre a közösségi finanszírozási intézkedések vonatkoznak:

- A KHP szabályainak ellenőrzése és végrehajtása;
- Védelmi intézkedések, adatgyűjtés és a KHP hatálya alá tartozó halászati erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásra vonatkozó tudományos tanácsadás javítása;
- A KHP irányítása;
- Nemzetközi kapcsolatok a KHP és a tengerjog területén.

⁽¹⁾ HL C 267., 2005.10.27.

1.5 Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy szükség van a rendeletjavaslatra, és megfelelőnek tartja a fent említett tevékenységi területek kiválasztását.

2. Közöségi finanszírozási intézkedések a négy tevékenységi területen

2.1 A KHP szabályainak ellenőrzése és végrehajtása

2.1.1 A KHP ellenőrzésére és végrehajtására alkalmazandó finanszírozási intézkedések célja a tagállami halászati tevékenység ellenőrzésének javítása, valamint az Európai Bizottság által végzett értékelés és ellenőrzés. Ezen közösségi finanszírozási intézkedésekkel a következő tagállami kiadások támogathatók: új ellenőrzési technológiákra, képzési programokra, kísérleti vizsgálati és megfigyelési programokra, valamint auditok és tájékoztató szemináriumok szervezésére fordított kiadások.

2.1.2 Ugyanakkor a pénzügyi intézkedések lehetővé fogják tenni a Közös Kutatóközponttal megkötött igazgatási megállapodások, a bizottsági ellenőrök által végzett ellenőrzések, valamint a Közöségi Halászatellenőrző Ügynökség költségvetéséhez történő hozzájárulás kiadásainak finanszírozását.

2.1.3 Az EGSZB egyetért az ellenőrzés és a megfigyelés terén javasolt intézkedésekkel.

2.2 Védelmi intézkedések, adatgyűjtés és a KHP hatálya alá tartozó halászati erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásra vonatkozó tudományos tanácsadás javítása

2.2.1 A második tevékenységi területen a rendeletjavaslat olyan pénzügyi támogatást kíván a tagállamoknak nyújtani, amely lehetővé teszi számukra a biológiai, technikai, környezetvédelmi és gazdasági intézkedéseket magukba foglaló, többéves, összesített és tudományosan megalapozott adatállományok létrehozását, hogy felmérhessék – a közösségi vizeken belül és kívül egyaránt – a halászati erőforrások állapotát, a halászat mértékét, illetve azt, hogy a halászatok milyen hatást gyakorolnak az erőforrásokra, a tengeri ökoszisztémára és a halászati ágazat teljesítményére.

2.2.2 Ezek az adatbázisok tartalmaznak a tagállamok által gyűjtött alapadatokat, illetve az Európai Bizottság által szolgáltatott kiegészítő adatokat.

2.2.3 Mivel a halászati gazdálkodás a halászflokkák tevékenységének hatásaitól, valamint attól függ, hogy rendelkezésre állnak-e a halpopulációk biológiai állapotáról szóló adatok, az EGSZB helyesli az alapadatoknak a tagállamok általi gyűjtésére vonatkozó finanszírozási intézkedéseket. Emellett egyetért azzal is, hogy az Európai Bizottság finanszírozza a kiegészítő adatok gyűjtését is, mivel azok optimalizálják és normalizálják az alapadatokat tagállambeli gyűjtését. Ugyanakkor úgy véli, hogy a halászati gazdálkodás javítása érdekében a tagállamokon keresztül finanszírozni kellene a halászati ágazat azon kiadásait is, amelyeket a halászati tevékenység környezetre gyakorolt hatásának, illetve az ágazat társadalmi-gazdasági helyzete felmérésének céljából készített szükséges tanulmányok jelentenek.

2.2.4 A KHP reformja révén további igények merültek fel tudományos tanácsadásra, különösen az ökoszisztémákra alapuló intézkedések meghozatalát és a halászati közös vállalkozásokat illetően. Ezért az EGSZB egyetért a tudományos tanácsadás területére vonatkozó közösségi finanszírozási intézkedésekkel támogatható kiadások kiválasztásával.

2.2.5 Az Európai Halászati Alapról megfogalmazott véleményében (?) elhangzott észrevételekkel összhangban azonban megismétli, hogy a pénzügyi támogatásoknak a tudományos tanácsadásra is vonatkozni kell a halászati ágazatban. A KHP szabályainak megfelelő végrehajtásához a pénzügyi támogatás ezen a téren létfontosságú.

2.3 A KHP irányítása

2.3.1 A harmadik tevékenységi területet illetően a finanszírozási intézkedések célja az érintett szereplők bevonása a KHP minden egyes fázisába, tájékoztatásuk a KHP céljairól és az ezekhez kapcsolódó intézkedésekről. Ezeknek a pénzügyi támogatásoknak a kiutalása a halászati és akvakultúra-ágazati tanácsadó bizottságon, a regionális tanácsadó testületeken, valamint az Európai Bizottság által szervezett tájékoztatási és képzési szemináriumokon keresztül történik.

2.3.2 Az EGSZB helyesli ezeket az intézkedéseket, és úgy véli, hogy – a rendeletjavaslathoz kapcsolt jogalkotási finanszírozási kimutatás 5.3. pontjának megfelelően – az Európai Bizottságnak meg kellene fontolnia annak lehetőségét, hogy a regionális tanácsadó testületek működési költségeinek finanszírozási időszakát meghosszabbítja.

2.4 Nemzetközi kapcsolatok a KHP és a tengerjog területén

2.4.1 A nemzetközi kapcsolatok területén a finanszírozási intézkedések vonatkoznak a halászati megállapodásokhoz kapcsolódó kiadásokra – ideértve a halászati ágazat partnerségi

megállapodásait –, illetve az Európai Közösségnek a nemzetközi szervezetekben való részvételéből adódó kiadásokra. Az EGSZB úgy véli, hogy a nemzetközi kapcsolatokat érintő konkrét célkitűzéseken belül elengedhetetlenül fontos hozzájárulni a halászati erőforrások megőrzéséhez és fenntartható kiaknázásához a harmadik országok vizein és a nemzetközi nyílt tengeren, valamint fenntartani a foglalkoztatást a halászártól függő területeken.

2.4.2 Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy a közösségi politikák egészére nézve alapvető fontosságú az Európai Unió jelenlétének biztosítása a halászati és tengerjogi vonatkozású nemzetközi szervezetekben, mivel a nemzetközi halászati erőforrások jövője a nemzetközi szervezetek felelősségteljes irányításától függ. Ezért helyesli a tervezett közösségi finanszírozási intézkedéseket a nemzetközi kapcsolatok terén.

2.4.3 Az EGSZB úgy véli, hogy a halászati ágazat képviselőinek részvételét a nemzetközi szervezetek ülésein, a tagállamok vagy az Európai Bizottság kérésére, szintén támogatni kellene az e területre vonatkozó finanszírozási intézkedésekkel.

2.5 Technikai segítségnyújtás

2.5.1 Az EGSZB támogatja azokat a közösségi finanszírozási intézkedéseket, amelyek az e rendeletjavaslat végrehajtásához szükséges tevékenységek előkészítéséből, nyomon követéséből, felügyeletéből, ellenőrzéséből és értékeléséből adódó kiadásokra vonatkoznak.

3. A társfinanszírozás mértéke, finanszírozási eljárások, a pénzeszközök elosztása, ellenőrzés és értékelés

3.1 A rendeletjavaslat minden egyes alkalmazási területre meghatározza az egyes kiadásokra alkalmazható finanszírozási intézkedések társfinanszírozásának mértékét. Az EGSZB-nek az előirányzott mértékekkel kapcsolatban nincs ellenvetése.

3.2 A rendeletjavaslat tiltja a közösségi támogatások halmozását, és kimondja, hogy a vizsgált rendelet keretében finanszírozott tevékenységek egyéb közösségi pénzügyi eszközt nem vehetnek igénybe. Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy a többi közösségi politikában hozzáférhető pénzügyi eszközzel – elsősorban a kutatás és fejlesztés, a külkereskedelem vagy a környezetvédelem területén – szintén támogatni kellene a rendeletjavaslatban említett, nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó tevékenységeket. A halászat területén harmadik országgal kötött partnerségi megállapodásokra alkalmazandó integrált keretről szóló közleményében az Európai Bizottság maga is egyértelműen kifejti, hogy az Európai Unió fő célja, hogy a KHP által hozzájáruljon a fenntartható halászához és a többi közösségi politika – például a fejlesztés, a kutatás, a kereskedelem és a környezetvédelem – céljaihoz.

(?) Uo., 3.5.3.6. pont

3.3 Végül, a rendeletjavaslat minden alkalmazási területen ismerteti a finanszírozási eljárásokat. Meghatározza, hogy a tagállamok mikor és milyen módon nyújthatják be az Európai Bizottságnak a finanszírozási intézkedésekre vonatkozó pályázatukat. Szól a pénzeszközök Bizottság által történő elosztásáról, a teljes összegről, a társfinanszírozás mértékéről, továbbá a finanszírozási pályázatokra alkalmazandó többi feltételről. Mivel a rendelet gondoskodik a közösségi pénzügyi érdekek védelméről – a csalás, a korrupció és az egyéb tiltott tevékenységek ellen megelőző intézkedéseket hoz (a rendelkezésre bocsátott pénzügyi tevékenységek felügyelete, ellenőrzése és auditálása útján) –, az EGSZB támogatja a rendeletben ismertetett finanszírozási és ellenőrzési rendszert.

4. Következtetések

4.1 Az EGSZB üdvözli a közös halászati politika végrehajtására és a tengerjogra vonatkozó közösségi pénzügyi intézkedések létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre tett javaslatot, arra kéri azonban az Európai Bizottságot, hogy vegye figyelembe a következő észrevételeket:

4.2 Az EGSZB szükségesnek ítéli a közös halászati politika végrehajtására és a tengerjogra vonatkozó közösségi pénzügyi intézkedések létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre tett javaslatot, ugyanis az kiegészíti az Európai Halászati Alapról (EHA) szóló tanácsi rendeletre tett javaslatot.

4.3 Az EGSZB őszinte sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy jelen vélemény megfogalmazásának ideje alatt nem született határozat a 2007–2013-as időszakra vonatkozó költségvetés elfogadásáról, mivel a vélemény tárgyát képező pénzügyi intézkedések éppen ezen időszakra vonatkoznak, valamint, hogy a Tanács nem fogadott el az Európai Halászati Alapról szóló rendeletre tett javaslatra vonatkozó határozatot.

4.4 Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy ha pénzügyi terv keretében bármiféle módosítás történik a költségvetésben, az semmiképpen se befolyásolja arányosan a KHP finanszírozását, mivel ha így történne, nem lehetne elérni a KHP reformjában kitűzött célokat.

4.5 A javasolt tevékenységi területekre szükség van, és elegendők is, mivel a rendeletjavaslat olyan pénzügyi eszközöket juttat a tagállamoknak és az Európai Bizottságnak, amelyekkel azok hatékonyabban léphetnek fel a KHP keretében.

4.6 A rendeletben meghatározott tevékenységi területeket illetően az EGSZB fel kívánja hívni az Európai Bizottság figyelmét a tudományos tanácsadás javításának különleges fontosságára. A halászati erőforrások fenntartható fejlesztése, és

ebből következően a KHP sikeressége pontos, részletes, naprakész tudományos ismereteket igényel a különböző halfajták helyzetével kapcsolatban. Mind az Európai Unió, mind a tagállamok halászati hatóságai és a halászati ágazat nagy erőfeszítéseket tesznek; ezért elengedhetetlen, hogy az Európai Unió a legmagasabb szintű tudományos ismeretekkel rendelkezze saját erőforrásairól és a nemzetközi forrásokról.

4.7 Ezért, és a tudományos tanácsadás javítása érdekében, az EGSZB úgy véli, hogy a tagállamokon keresztül finanszírozni kellene a közösségi halászati ágazat azon kiadásait is, amelyeket a halászati tevékenység környezetre gyakorolt hatásának, illetve az ágazat társadalmi-gazdasági helyzete felmérésének céljából készített tanulmányok jelentenek. Következésképp úgy ítéli meg, hogy a pénzügyi támogatásoknak vonatkoznuk kellene a halászati ágazatra vonatkozó tudományos tanácsadásra is.

4.8 Az EGSZB egyetért a KHP irányításának keretében javasolt pénzügyi intézkedésekkel, mivel ezek segítségével megvalósítható lenne az a célkitűzés, hogy az érdekelt felek az irányítás minden szakaszában részt vehessenek, és mindig naprakész információval rendelkezzenek arról, hogy hol tartanak céljaik elérésében.

4.9 Az EGSZB véleménye szerint a regionális tanácsadó testületek működési költségeinek finanszírozási időszakát meg kellene hosszabbítani.

4.10 Az EGSZB létfontosságúnak tartja az Európai Unió jelenlétét a halászati vagy tengerjogi nemzetközi szervezetekben, és támogatja az e területen előirányzott, illetve a halászati megállapodások támogatására szánt közösségi finanszírozási intézkedéseket, ideértve a halászati ágazat harmadik országokkal kötött partnerségi megállapodásait is, mivel ezek elengedhetetlenek a halászati erőforrások megőrzéséhez és fenntartható kiaknázásához a harmadik országok vizein és a nemzetközi nyílt tengeren, valamint a foglalkoztatás fenntartásához a halásztól függő területeken.

4.11 Ugyanakkor az EGSZB úgy véli, hogy a halászati ágazat képviselőinek részvételét a nemzetközi szervezetek ülésein, a tagállamok vagy az Európai Bizottság kérésére, szintén támogatni kellene a nemzetközi kapcsolatok keretében előirányzott finanszírozási intézkedésekkel.

4.12 Végül az EGSZB úgy ítéli meg, hogy a többi közösségi politikában hozzáférhető pénzügyi eszközzel – elsősorban a kutatás és fejlesztés, a külkereskedelem vagy a környezetvédelem területén – szintén támogatni kellene a nemzetközi kapcsolatok területén a KHP-hez kapcsolódó tevékenységeket.

Brüsszel, 2005. december 14.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Anne-Marie SIGMUND